

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Videken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felolós szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Április elsején új előfizetést nyitunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése március havában lejár, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Fejérvár ismét Bécsben járt. Mindig odajár, a mikor a nemzet békóin egyet szoritani akarnak. Most is örömmel hirdetik a magyar felhivatalosak, hogy Fejérvár ur engedélyt eszközölt ki erőlyesebb eljárásra. Ez azt jelenti, hogy most aztán ismét szörnyű dolgok lesznek. Most aztán elkezdődnek az igazi üldözések. Most már aki nem engedelmeskedik, azt az ügyvivő kormány kerékbe töreti, vagy pedig Kristóffy ur feloszlattja és Rudnay ur — aki talán alkirály lesz, vagy mi a fészkes fülemüle, — megrendszabályozza. A szerencsétlen nemzet pedig várja, hogy mikor lesz a végétel.

Csendes és nyugodt, talán csak a lelkek remegnek Fejérvár bécsi utjainak hallatára.

De hát vajjon ki ellen kéri a felhatalmazást? Vajjon mit csinál a nemzet, hogy most erőlyesebb eljárásra készülnek ellene? Talán lázong? Nem! Talán ellezszegül? Nem! Miért is lázongana? Miért is szegülne ellen? Mit tehet ez a nemzet, a melynek keze, lába össze van kötve! És mégis erőlyesebb rendszabályok engedélyezését sürgeti az ügyvivő miniszterelnök ur, a rettenetes harcias generális.

Szegesostor osztoz a sajtószabadság arcára újra véres csikokat vág. A lefegyvezés lassan és határozottan következik be; először a kardot csavarták ki kezünkből, most a tollat. Még állunk és harcolunk s harcolni fogunk körömszakadtig, utolsó lehetünk, ha kell fegyvertelonül is s ha nem lehet nyitlan megmondani az igazságot, bajtársainknak az éjszakába, a semmibe kiáltjuk, míg le nem roskadunk s szavunk a katonadobok pörgésébe nem vész el. A kormány újabb esztelen, okatlan és barbár rendelettel újabb bélyköket tett a sajtószabadságra.

Ugy látszik, most már tobzódik a rendszabályok s a törvénytelen rendeletek hozásában. Előkezett az elvakultság s a romlottságnak ama fokára, mikor már minden rendezavarás és erőszakoskodás a perverz élvezet egyik fajává lesz s ha kell, ha nem, pusztítanak, dülnek, mint az esztelen, felháborodott elemek, a víz s a láng. Mert mi célok lehet azzal, hogy az újságírókra, a szedőkre s a nyomdászokra ráparancsolnak, hogy két órával korábban zárjanak? Ezzel akarják a békét létrehozni. ezzel oldják meg talán a válságot?

Nem. A kormány mindezzel mély lélektani igazságot árult el. A bűn semmitől sem riad vissza annyira, mint a tükrötől. A bűnös saját bűnének másától, ha ridegen és feketén veri vissza a tükrös síma lapja, szörnyet hal. Az ördög talán a szenteltvíztől sem fél annyira, mint a saját képétől. A kormány a sötét lelkiismeretét visszaverő tükröt, az újságot átárja összetörni, szétrombolni, hogy tovább tolytathassa esztelen terveit. S ha megkéröd tudni, mi az ő programja, megmondjuk: rontani esztelenül, féktelenül, kimélet nélkül.

Magyarország most az ő prédájuk; a kezükben van — ja szegény áldozatnak!

Ó Carlyle, te, ki megirtad az emberiség hőseiről, az emberben való hitnek egyszerű imakönyvét, ha most élnél s látnád, hogy a Duna-Tisza közében nem a te megálmodott „Ablest Man“-eid, a legrátermettebb embeleid uralkodnak, kik nemes szívük intenciójával s agyuk expanzív erejével egyóni elzárkózottságuk dacára is átérzik az emberiséggel s a hazával való közösség nagy gondolatát, hanem a romlottak, a sekélyesek, a legalkalmatlanabbak és legkevésbébb rátermettek! Ó, ha élnél s megírnád a mi történetünket a vitriolba mártott toladdal! . . .

Az átok, a romlás, a rothadás napról napra terjed; a rákfene gyorsan harapódzik el az ország egészséges testén, hisz itt nem csak a természet munkál, nem csak az emberek gyögesége révén terjed a pusztulás, hanem mesterségesen, üvegházakban tenyésznek. A salak, a seprű, a piszok a viharban felszínre került. A szemétdödrök undokságait az aranyos napfény oszokolgatja s a rothadás hulladékait és mérges gombáit az élet melege kelti ki. Azok, akik a béke létrehozásá-

sára vállalkoztak, rövid időn belül csendes, békés temetőkeret csinálnak Magyarországból.

Az ország megrontásán tovább ne munkáljanak a magyar nők, mert valamint általuk annyi idegen jószág lett kelendő olyképen az ő hűségük által megannyi önköt állíthatnak az idegen helyébe!

Szabó Kálmán képviselői beszámolója.

Nyílt levél a választókhöz.

Debrecen város III. választókertületének országgyűlési képviselője, Szabó Kálmán, miután a darabont kormány nyilvános beszámolását erőszakkal megakadályozta, nyílt levelet intézett választóihoz a tavasz első napján.

Ez a nyílt levél újabb bizonyítéka a köztisztviselőben álló férfiu kiváló hazafiasságának. Szabó Kálmán ugyanis e nyílt levelében bejelenti, hogy szívvél-lelkekkel belép a függetlenségi és 48-as párt kötelékébe és a függetlenségi zászló alatt akar küzdeni hazánk boldogulásáért.

Nyílt levelében különösen a gazdasági kérdésekre fekteti a fősúlyt. A kiváló közgazdász, aki már évek óta a leglelkesebb előharcosa az önálló vámterületnek, nagyon helyesen a magyar ipar támogatását és az önálló vámterület létesítését jelölte ki a legsürgősebb feladatnak. Híve az általános titkos szavazati jognak is, de az csak törvényes és alkotmányos uton érhető el.

Szabó Kálmán nyílt levele, amelyet a III. kertület összes választói megkaptak, a következő:

Az országgyűlés feloszlattása.

Múlt hó 19-én az országgyűlés fegyveres erőszakkal feloszlattatván, a nemzet szava ezáltal elnémítva lett azért: mert a nemzet, képviselői által életösztonéből kifolyólag, alkotmányunkban biztosított jogainknak megvalósítását követelte.

Ezen tény szomorúsággal tölti el minden magyar ember szívét, mert ezredéves alkotmányunk, annak egyik tényezője által, csak írott papírosnak látszik tekinteni: de a nemzet minden hű fiára elengedhetetlen kötelességet is ró: megvédeni a nemzet alkot-

Gőzmosoda

141 x -8.

Széchenyi-u. 42.

Telefon 323.

A LEGDIVATOSABB,
A LEGTARTOSABB,
ÉS A LEGOLCSÓBB,

Tavaszi

FÉRFI ÉS
GYERMEK

Ruhát

csak a

GERŐ

ruha nagyáruházban lehet legjobban vásárolni.

Debrecen, Piac-utca 61 sz. alatt, az ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában Szent-Anna-utczával szemben. 105-9

mányát, minden a törvényekben lefektetett eszközök által.

Nemzeti követelések.

Az 1905. február 17-ére összehívott országgyűlés alig egy évig tartott; ezen időnek nagyobb része alatt is elnapolások miatt szünetelt és mégis történetünkben majdan, mint egyik legnevezetesebb országgyűlés lesz feljegyezve; mint a melyen a nemzet állami létéért, annak két legfontosabb szervéért; a hadsereg magyar részének magyarságáért s a magyar gazdasági életnek önálló külön berendezéséért küzdött; mert be kellett látnia, hogy a hadsereg magyar részének magyarsága nélkül nincs biztosítva a nemzet fennmaradhatása, alkotmányunk megvédése s anyagi boldogulásunk csakis önálló, tisztán a magunk érdeke szempontjából berendezett gazdasági viszonyok mellett biztosítható.

Mindkettőhöz a nemzetnek, mint természetes egyednek nemcsak természetes, de alkotmányunkban lefektetett törvényes joga is van s ha eddig nemzeti önállóságunk ezen két legfőbb szerve első helyen az osztrák érdekeket szolgálta a 38 év óta uralmon levő szabadelvűpárt és abból kikerült kormányok gyengesége miatt: a viszonyoknak mindkét tekintetben félre nem ösmerhető hátrányunkra való kialakulása már paransólag követeli a nemzetet, hogy ezen két ügyet, alkotmányunk másik főtényezőjével a Koronával egyetértőleg, első helyen a nemzeti érdek szolgálatára változtassa meg.

Mi lesz a felirat sorsa?

Bár a nemzet ezen akaratát, a szövetezett ellenzéki pártok, mint parlamenti többség az országgyűlésen hűen, kitartóan képviselték: ebeli kívánságukat az országgyűlés felirat alakjában a Felsőházhoz, a királyhoz eljuttatta, ezen felirat sajnos, legfelsőbb helyen rideg fogadtatásban részesült; arra az országgyűlés még csak választ sem kapott. Mert hiszen a politikusoknak több ízben ki hallgatásra lett meghívását válasznak nem

tekintjük. Különösen nem a szeptember 23-ikét, amely a nemzetnek valóságos megalázása volt.

Igy folytak a hetek, hónapok, a kibontakozás egy lépéssel sem ment előbbre, jóllehet a szövetezett pártok, a vezérő bizottság által, a nemzet és király közötti béke érdekében a legmesszebb menő határig elmentek: a király merev álláspontja mellett, a nemzetre nézve megalázó békét nem a köthettek. Végre is a sok elnapolás után, múlt hó 19-én az országgyűlés a Fejérváry kormány tanácsára karhatalommal, magyar honvédség és magyar katonaság kirendelésével feloszlattatott és pedig a törvény által előírt választások, új országgyűlés összehívásának kiírása nélkül. Megsértésével azon törvénynek, mely szerint az országgyűlés a költségvetés megszavazása előtt fel nem oszlatható.

Ezen országgyűlés alatt nem volt az országnak egy percig sem parlamenti többségre támaszkodó, tehát alkotmányos kormánya.

Tisza és a szabadelvűpárt

Mert a január 26-iki választások által kisebbségbe jutott, a nemzet bizalmát elvesztett szabadelvű pártra támaszkodó Tiszakormány alkotmányosnak csak nem nevezhető és mégis, csaknem 5 hónapon át vitte a kormányzást, támogattatván felülről is; a hol semmiképp nem akartak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a 38 éven át mindig odaadól, rendelkezésre álló szabadelvű párt a nemzet bizalmát végleg elvesztette.

De nem akarta ezt a szabadelvű párt maga sem elhinni s Bécsben a nemzeti akarat elleni kitarásban azon reménye által is igyekezett erősíteni: hogy a szövetezett ellenzéki pártok összetartása sokáig úgy sem fog fennállani s akkor könnyű lesz letörni.

Am ezen feltevése is hű ábrádnak bizonyult. A szövetezett ellenzéki pártok összetartása szilárd, megbonthatatlan maradt.

Nem volt tehát más hátra, mint a Tiszakormányt végleg felmenteni. A koalíció vezetői csakis a felirat alapján vállalkozhatván a kormányzásra, de a Korona azt el nem fogadta. Tisza István gróf utódjául, az ő ajánlatára, Bárd Fejérváry Géza bizatott

meg a kormány alakításával. Egy tábor-szernagy mint magyar miniszterelnök. E megbízás már sejtetni engedte a jövőt, az erők ujalomát.

Az erők ujalma.

Sok időbe, végtelen nehézségekbe ütközött a távozók helyének csak egy részének betöltése, a míg akad: néhány egyén, ki hazafini érzetével összetudta egyeztetni, hogy az ország kormányzására a nemzeti akarat ellenére, tehát alkotmányellenesen vállalkozzék.

Ezen vállalkozás hazafiatlan voltát érzette is a nemzet a kormány bemutatkozásával a parlamentben; a midőn egy a képviselőház, mint a felsőház a Fejérváry-kormány bizalmatlanságot szavazott s ellene, mint parlamenti többséggel nem bír, tehát alkotmányellenes kormány ellen óvással áll. Majd megtagadta tőle a kormányzás minden feltételét: Kimondta az alkotmány védelmére a passiv resistenciát, melynek értelmében az ország közigazgatását eltiltotta az országgyűlésileg meg nem szavazott adók szedésétől, ujonc-sorozástól.

Gyanus alakok.

A törvénytelen kormány sem maradt tétlen. A közigazgatás élére a lemondott hazafias érzésű főispánok helyére igyekezett kites existenciájú egyéneket fogni és sajnos, válságunk legszomorítóbb tényeként kell felemlitenünk, hogy akadtak magyar emberek, kik anyagi vagy hiúsági indító okokból vállalkoztak a nemzeti ellenállás, az alkotmányvédelem letörésére s bár a Fejérváry-kormány a nemzet és király közötti békés kiegyenlítés jelszava alatt vállalkozott kormányalakításra: mégis tettei által éppen az ellenkezőt látszik szolgálni és el is érheti, hogy a nemzet és király között az alkotmányos, harmonikus együttműködés, mely pedig egy a Dinastia, mint a nemzet együttes érdeke, létre ne jöhessen. Avagy mire magyarázható másra a közigazgatás, törvények által biztosított autonómiájának királyi és kormánybiztosok teljhatalma alá rendelése, a kik éppen úgy, mint a tisztviselőket alkot-

Barangolásban.

Messze tőled, halmon völgyön járok
Bólongatnak rám a vadvirágok,
Jól tudják, hogy kedvelőjük lettem
Amióta tebeled szerettem.

Csöndes a tó, álmodik a lelke
Virágos domb tükröződik benne,
Ha ez a tó ismerne már téged,
Nem tükrözne mást, csak a te képed.

Almafa a dombon, virágzóban,
Mint szerelmes lány, piruló, szótlan,
Fészket rakó csalogány száll rája —
S kifecsegi titkát a világba.

Könnű felhők fürödnek az égen
S szétfoszolnak a nap közelében,
Bánatom is így foszlik szét rendre
Mikor szemed fölragyog lelkembe.

Vándor madár szállt most át az uton
Nem láttam, csak árnyékából tudom,
Gondolatod nálam járt e percben
Megpiruló homlokomról sejttem.

Harang kondul távol falucskában
Ugy-e azért jöttél el utánam,
Hogy most együtt imádkozzam veled,
Kék ég alatt, nyíló tavasz felett.

Bodor Aladár,

Egy szál sárga rózsza

Irta: Murintsek Ilona.

Ugy kezdődött, mint egy rózsaszintű ragyogó tavaszi álom és úgy végződött, mint egy szomorú hervadás és lemondással teli élet.

Régen volt, nagyon régen, midőn a mosolygós szemű, gödröskés arcú Veress Ilus és a hetyke bajuszu, peakes járású Vas Sanyi fiatalok voltak. A fiatalság mindig egyforma boldog és gondtalan, nem lát a jövőbe, mert hisz az élet csak arra való, hogy őket boldogítsa, ők meg arra születek, hogy ennek a rongyos sártekének illatot, verőfényt és életet adjanak.

Tavaszi volt — persze, hogy tavasz, hisz a szerelmet, a csalogánydal, az ibolya illat, a tavaszi szellő szüli — olyan ragyogó gondtalan csillogó tavasz, amit csak két fiatal, szerető szív képes megálmodni — volt akkor, mikor Ilus és Sanyi először találkoztak.

Először csak néztek, — de abban az egy nézésben benne volt minden, ami az élet, csudálkoztak, hogy csak most látják egymást, pedig már régen, nagyon régen ismerik egymást, Valahol álmukban-e, avagy ott, abban a mesebeli tündérkertben, honnét az angyalokat küldik le a földre — nem tudták bizonyosan. Azután mosolyogtak — abban a mosolyban összpontosult a melegség a napfélkelte, madárdal, virágillat, egy egész életre szóló boldogság.

Végül megszólaltak, félve — tétova ügyetlenül.

— Szeretem, de még olyan sárga rózsát, mint a milyent megálmodtam, nem láttam.

— Ismeri a rózsabokor szomorú meséjét?

— Nem ismerem, de a szomorúságot sem és nem is akarok erről semmit tudni.

— Látott-e már csillaghullást, ami egy megtört szív halálát jelenti?

— Csillaghullást láttam és mindannyiszor éreztem, hogy az én szívem is meg szakadna, ha szerelmemben csalódnék.

Sanyi megfogta a leány kezét: maga sohasem fog csalódni, magát szeretni fogják örökké. A leányka keze remegett, fátyolos tekintettel nézte a hervuló ifjút, mialatt alig hallhatóan suttogta: — ugy-e soha — soha sem fogok csalódni? ...

A rügyfakadó tavaszról rózsanyiló nyár lett, az egész világon nem volt egyéb csak szerelem és boldogság. Mosolygott az egész világ nyílt minden virág, dalolt minden madár.

Egy napon, mikor az ég a rendesnél is kékebb volt, a rózsailat erősebb, a madárdal szerelmesebb, jött Vas Sanyi bucsuzni, hívták haza szülőfalujába. A bucsu alkalmával egy csodaszörű sárga rózsát tűzött az elfogadott kis leány keblére.

Akkor sem beszéltek sokat, kéz a kézben, remegő ajakkal várták a megváltó vallomást, mely átszakítja lelkük hallgatag zsilipjét, — de hiába!

Mindegyik ajkán ott égett a szó, tudták mi viharzik át lelkükön és mégis elváltak, elszakadtak a nélkül az üdvösséges szó nélkül.

Hirtelen ősz lett. Megszűnt a madárdal virágillat, napsugár. Ilus lelkében valami fájdalmas melankolia vert tanyát, keblén őrizte a csodaszörű sárga rózsát, melynek minden szirma szerelemről beszélt és úgy

mányellenes, tehát törvénytelen osekedetre kényszerítő főispánok, csak a csendő és katonaság szuronyainak védelme alatt felelhetnek meg törvénytelen küldetésüknek; az alkotmányos jogok eltiprásának.

Nyílt abszolutizmusra, oroszországi állapotokra vall, a sajtószabadságnak, a gyülekezési jognak bilincsekbe verése; sőt a jelekből ítélve, maholnap az egyéni szabadság is veszélyeztetve lesz.

Mi ez más, minthogy a nemzetet a nemzet akarata ellenére akarják kormányozni. Ez pedig a mai időkben még Oroszországhoz sem megy.

Az ellenállás.

Valóban nagy önruralomra, higgadságra van a nemzetnek szüksége, hogy ezredéves alkotmányában, törvényeiben bizva, reményét ne veszítse s én is csak arra kérem tisztelt választóimat, ne veszítsék reményüket egy jobb jövő iránt, a minék el kell jönni, ha szenvedések árán is; de kérem arra is; erősítsék a nemzet ellenállását a maguk részéről is a törvények által nem csak megengedett, de parancsolt passiv resistenciájuk által. Ne fizessenek országgyűlésig meg nem szavazott adót, ne adjanak meg nem szavazott ujoncokat.

Az Önök nagybecsű, megtisztelő bizalmuk folytán, képviselőségem ha rövid ideig tartott is, igyekeztem a nemzet harcában, mint a szövetkezett ellenzéki pártoknak egyik szerény közkatona magyar szívvvel, lélekkel részt venni s lelkiismeretem megnyugtatta a felől, hogy a nemzetet megalázó, alkotmányunkat megtagadó béke helyett, a harcolók sorában kitartottam.

Az önálló vámterület.

De e küzdelmes időkből sok tanúságot is szereztem. Ugyanis mint közigazdasági érzékű ember, megvagyok győződve, hogy a válság fő ütköző pontjai közül t. i. a magyar hadsereg magyarsága s a gazdasági önállóságunk kérdése, ez utóbbinak lehetlenné tétele végett napoltattott el a Ház márc. 1-ig, majd még előbb, febr. 19-én feloszlattott, hogy a külföldi kereskedelmi szer-

ződések a közös vámterületi alapon a parlament hozzá szólhatása nélkül osztrák érdekből önkényileg a közös kormány által megkötöttök legyenek s ebből, mint önkényileg teremtett kényszerhelyzetből kifolyólag, a gazdasági közösségünk Ausztriával a kereskedelmi szerződések lejártáig, tehát 1917-ig szinte a parlament, a nemzet hozzá szólhatása nélkül, az osztrák érdekek biztosításáért. Többé maradjunk tovább 11 évre osztrákgyarmat. S a ki megéri, majd emlékezzék rá, hogy még ha alkotmányos életünk vissza áll is: 1917-ben, az osztrák kapzsiság, élelmesség, majd megint talál reá módok, hogy a gazdasági közösség, még ha ismét válság árán is, újabb időszakra biztosítsák. Akkor is akadnak megint magyar emberek, kik segíteni fognak az osztráknak a kegyeret, az erőfő anyagi boldogulást, a magyar szájából kivenni.

De tisztelt választóim, sokkal életbe vágóbb dolog ez, minthogy a remélhetőleg nem soká összehívott országgyűlés egyszerűen, mint megmásihatlant tudomásul vegye. Ha élni, boldogulni, erősödni és nem pusztulni, gyengülni akarunk: az országgyűlés az önkényileg megkötött kereskedelmi szerződések, tekintettel a nemzetközi gazdasági viszonyokra, mint kényszer helyzetet elfogadhatja. De az Ausztriával való gazdasági közösséghez 1917-ig, a nemzet életérdekeiből nem járulhat hozzá, azt el ne fogadja; hanem, miután ez csak kettőnk ügye, gazdasági szerződést köt Ausztriával az önálló vámterület alapján; mely tekintettel a gyakorlati kivihetőségre, szükséges előkészületekre, 1910-ben lépne érvénybe; a mikorra az osztrák-magyar Bank szerződése is lejáratható és így pénzügyünk is önállóan rendezhető volna.

Gazdasági életünk viszonyainak, önálló alapon való rendezése nélkül békét kötni; belenyugodni az oly ravasz módra /előkészített osztrák gyarmati állapotunkba: igazán nemzeti öngyilkosság lenne. Eddig is bűn volt, de tovább már nem tűrhető, hogy ne gondoskodjunk munkás népünk millióinak itthon való megélhetéséről s érzéketlenül nézzük, mint vándorol ki negyedmillió számra évenként munkát, más hazát keresni, 1917-ig megint 3 millió magyar hagyja el hazánkat: mily veszteség ez munkaerőben, fogyasztó képességben; de mily pótolhatatlan vészteség nemzeti erőben.

Ez az elhervadt sárga rózsza most már, ki tudja hányadszor susogja el a szomorú szerelmes rózsátó meséjét és az órag nő jószágos szelid tekintettel simogatja.

— Nyílik az ajtó, őszbe borult, magas vállas férfijlép be rajta, hetyke bajusza a régi, csak deres, imázatos hangon megszólal: eljöttem, mert szívem vágya vitt, vonzott s végre hivatalan bár, de eljöttem.

Az órag nő mosolyogva ül fel karos-zékében s mintha karját ölelésre látná, magához inti. Vas Sándor térdre esik, fejét az órag nő ölébe hajtva sir, erős vállai megremegnek, hangját nem hallani, mert torkát a meghatottság összeszorítja. — És Veress Ilus szemrehányás nélkül, mint egy gyermeknek simogatja fejét, mialatt átszellemült arccal halkán beszél.

— Én, tudtam, hogy szeretsz, — hogy eljössz értem — az a csodás sárga rózsza mesélte nekem. — Tél lett, én fáztam, de most újra tavasz van... A szomorú rózsátó meséjét átéltem... csillaghullást is láttam, a szívem is fáj, de érzem, tudtam, hogy eljössz... hogy szeretsz...

Érzed a sárga rózsza illatát... látod a csodás tavaszt... ott a sárga rózsza, szívem vágyától hervadt el a szirma...

Az óra ketyegése hirtelen megállt — a szobában hallott csend, — csak mélyeséges zokogás kíséri a távozó lélek utolsó sóhaját. Vas Sándor mindkét karjával magához öleli a haldoklót, ki átszellemült arccal nézi — nézi a zokogó férfit, míg hülő ajkai rátapadnak homlokára.

A sárga rózsza kiesüszott az imádságos könyvből, a haldokló ölébe, mialatt Vas Sándor áhitattal emelte ajkához a halott hiedeg kezét.

Hiszen, ha úgy Ausztriával szemben, mint az európai nemzetek között nem tudunk érvényesülni, ennek legfőbb oka éppen az, hogy számszerűen kicsik vagyunk. Megbecsülhetetlen hiba, mondhatnám bűn volna tehát, a kivándorlást tovább is behunyt szemmel, összetett kézzel nézni és fel nem ösmerni, az egyedüli módot annak beszüntetésére: népünket itthon keresethez, megélhetéshez juttatni. Hogy ezt az egyoldalú földművelés mellett nem érthetjük el, erről már eléggé meggyőződhetünk. Ipart kell tehát teremteni, hogy iparokkalunkban fogyasztásunk munkabére itthon maradjon; a magyar munkásokat boldogítsa, ne más nemzet munkásait. Ezt pedig egyedül a vánsorompók védelme alatt érthetjük el. Védelem nélkül a tőke nem mer vállalkozni, mivel a haszonra való kilitás nagyon kétséges a már nagyra fejlett osztrák ipar versenyé miatt.

Az autonóm vámtarifa.

Ez irányban az oly rövid országgyűlés alatt is alkalmam volt felszólalni a magyar autonóm vámtarifa tárgyalásakor: mert azt tartom, hogy amit meggyőződésünk szerint jónak, üdvösnek, kívánatosnak tartunk, annak elérhetését mindig munkálunk kell: én pedig hazánkat csakis anyagi boldogulásunk, erősödésünk mellett tudom nagyra, szabadnak, függetlennek elképzelni.

Hogy a gazdasági közösség Ausztriával kinek jobb, nekünk-e vagy Ausztriának? — erről még meggyőződést szerezhettünk abból, miszerint Ausztria a közösség fenntartása érdekében mindenre, még válság előidézésére, alkotmányunk felfüggesztésére is kész, mint most is. Hiába van meg a külön magyar vámterülethez törvényes jogunk: annak megvalósítását az osztrák érdekkörök minden erejükkel, befolyásukkal igyekeznek megghiúsítani. Amit nagyon megkönnyít nekik a mi gavalléros tulloyalításunk, gazdasági érzékhiányunk. A melyek miatt most is félek, hogy a Fejérvary kormány, gazdasági érdekeink kijátszásáért ki fogja kerülni a felelősségrevonást.

Az általános szavazati jog.

A mikor a nép anyagi boldogulását oly előszeretettel munkálom; egész lényem, demokratikus irányu gondolkodásom, de legkivált emberszeretetem és a munka becsülése, meggyőződésemmé tették a népjogok legszelebb alapon való kiterjesztésének szükségességét; a mi az általános titkos választói jog behozatala, törvénybe iktatása által nyerhet főképp megvalósulást.

Minden állampolgár, ki vér és pénz áldozattal járul az állam fenntartásához, méltán követelheti, hogy az államügyeinek intézésébe képviselőválasztói jogával befolyást gyakorolhasson. Csakis az ily alapon választott országgyűlés képviselheti az állampolgárok összességének érdekeit.

De még a nemzet alkotmányvédelmi ereje szempontjából is szükséges a választói jog általánosítása; mert minél többnek lesz jogát, szabadságát biztosító közkincese a magyar alkotmány: annál több védője lesz annak, bárhonnan jövő sérelme vagy megtámadtatása esetében.

A szövetkezett ellenzéki pártok ezt magukéva is tették őszintén, becsületesen, nem úgy mint az abszolutizmust képviselő Fejérvary-kormány; mely a népjogok kiterjesztését csak családelekül, kortes-fogásul akarja kihasználni a nemzeti törekvések letörésére.

De ugyan, hogy is hihetné a mi józan magyar népünk, hogy egy, a magyar kormány élére kivezényelt osztrák tábornagy máról holnapra a népjogok barátjává váljék: mikor egész életében urának a legfőbb hadurnak szolgálatában a militarizmusnak élt.

Részemről feltétlen hiva vagyok az ál-

vélte, mintha elpanaszolná a rózsabokor szomorú meséjét.

Ilus szeretett és bizott, tudta, hogy el fog jönni érte az el nem mondott ígéretnek nélkül is. Jöttek-mentek az évek, de az ősznél más évszakot nem ismert, a sárga rózsza elhervadt és az imádságos könyvbe jutott. Veress Ilus lelkében egy átálmódott és széjjel foszlott álom élt, mely elhomályosított minden ígérkező boldogságot.

Ezalatt Vas Sanyi fájó lélekkel indult haza felé, lelkét fogva tartották az ártatlan mosolygású leányszemek. Nem keresett feledést, hisz lelke mélyében megfogadta, hogy elmegy a tavaszért, napugárért, mi sehol sem oly ragyogó, oly tiszta, mint annál az imádságos leányléleknél.

Teltek az évek és az akaratból soha sem lett valóság, az emlék élt, de halványan, szomorúan, Mindketten úgy érezték, hogy örök életre szóló fogadást tettek, egyik a másikatól várta a biztató, megváltó szót.

— Tél lett! a magas hegy ormán fehér zuzmarás szemfödővel állottak az égbe nyuló fenyők, a téli szél jajgatva sivitott át a kopár mezőségen s mintha eliprott vágyak sóhaj-tása szólna vitte, ragadta magával sárguló és megmaradt faleveleket.

Szomorú, magányos szobában elhagyott haldoklik: beszédes, okos szemei fürkészve csüngnek az ajtón, érzi tudja, hogy mielőtt örök álomra zárulnak szemei kell, hogy meglássa azt, akiért egy egész hosszú, lemondással teli életet élt.

Az imádságos könyv elsárgult lapjai között egy száraz levelű sárga rózsza húzódott meg szerényen, terjesztve azt a hervadt virág illatot, mi a multak fájón édes emlékeit felidézi.

talános titkos választói jognak; 24 évet betöltött érett kornak, a magyarul írni olvasni tudásnak kikötése mellett.

Szaktás Bánffyval.

Az országgyűlési új párt volt programja mellett, a szövetségeit ellenzéki pártok sorában híven kitartottam a nemzeti követelések védelmében egész a képviselőháznak karhatalommal lett feloszlataig. Azután pár héttel történt, hogy az új párt vezére a szegediekhez intézett levelében az új párti volt képviselők tudta nélkül és a vezérő-bizottság álláspontjától eltérő kibontakozási alapokra helyezkedett. Minek következtében én az új pártból kiléptem s ezzel szakítottam is 67-iki alap követelésével és belépek a függetlenségi és 48-as pártba. Teszem pedig ezt azért, mert, különösen a most feloszlott országgyűlés tartama alatt azon letolyt jelenetek; majd a törvény ellenes katonai erőszakkal véghez vitt Házfelosztás reám gyakorolt hatása által, az azóta nyíltan fellépett abszolútizmus láttára végkép elvesztettem hitemet a 67-iki alap iránt, mivel a tapasztalatok után nem látom lehetőségét annak, hogy az mindkét szerződő fél által becsületesen megtartassék: hogy a mellett állami egyik főszervünkbe, a magyar hadseregbe, melyet vérünkkel és pénzünkkel tartunk fenn, — nemzeti szellemet vihessünk be.

Az uralkodó család.

Harmincegy év óta elég alkalmunk volt tapasztalni, hogy minden oly téren, mely a kiegyezés szerint közös ügynek lett fenn tartva; hosszas vajadás, évekig tartó huzavona után, mindég csak nemzeti érdekeink jó részének feláldozásával tudtunk megegyezésre jutni. Be kell tehát látnunk, hogy a 67-iki kiegyezés nemzeti tartalommal ki nem tölthető. Sőt oly szomorú helyzetbe hozta a közös uralkodó alatt élő, egymás védelmére utalt két állam felet: hogy ma jobban gyűlöli egymást, mint bármely idegen államot. Ez pedig nagy szerencsétlenség mindkét félre nézve; de szerencsétlenség a közös uralkodó, a Dinastia jövőjére nézve is.

Továbbá beléptem azért; mivel a függetlenségi párttól várhatom leginkább a népjogok kiterjesztését, ezek között az általános választói jog törvénybe iktatását; a gazdasági önállóságnak kivívását; általában a nemzeti szellemben való fejlődés előmozdítását minden irányban: mint ezek legrégibb előharcosától. És beléptem végre azért, mert ily válságos időkben, amikor az alkotmányunk az önkényuralom által lábbal tiporatik; a legerősebb nemzeti alapon álló pártot kell erősíteni a magyarnak, egy táborba tömöríteni.

Csak összetartásban és kitartásban várhatjuk a nemzet győzelmét; míg széthuzás és torzalkodás csak ellenségeinket erősíti.

Ezekben van szerencsém tisztelt választóimnak beszámolni és megtisztelő bizalmukat, mint volt országgyűlési képviselőjük hálásan megköszönve: maradtam.

Debrecen, 1906. március 21.

hazafiai üdvözléssel:

Szabó Kálmán.

NAGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

része tud is, és olyan árak mellett kellett neki az olcsó árakat, csak most. Kérem tehát a mélyen tisztelt gyászoló közönséget, hogy vásároljanak nálam, aki üzletem megnyitására a legolcsóbb árakat igyekeztem megállapítani és azt továbbra is megtartom. Temetkezéseket a legdíszesebből a legegyszerűbb kivitelig elvállalok. Vidéki megrendeléseket pontosan esz-

Nagyon gyakran olvasható a lapokban olyan hangzatos hirdetés, hogy „Olcsobb let a temetkezési ár.” Kötelességemnek tartom ezzel szemben a nagyközönségnek tudomására hozni, hogy azóta lett olcsóbb a temetkezés, amióta én az intézetemet megnyitottam. Nagyon egyszerű ennek a magyarázata. Mikor üzletem megnyitottam, a karter árú megszűnt, a mivel nóm Nagy Mária, ki a Dankó M. cégnél 14 évig volt alkalmazva, a mit a közönség nagyobb gyászoló feleket kiszolgálja, a hogy azt közösen megállapították, és akkor nem hirdették a gyászoló feleket a legdíszesebből a legegyszerűbb kivitelig elvállalok. Vidéki megrendeléseket pontosan esz-

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfő, márc. 26. „Gül baba“ operette. (A)
Kedd, márc. 27. „Lili“ operette. (B)
Szerda, márc. 28. A debreceni jótékony nőegylet estélye. Bérletszünet.
Csütörtök, márc. 29. A debreceni jótékony nőegylet estélye. Bérletszünet.
Péntek, márc. 30. „Leányka“ operette. Ujdonság. (C)
Szombat, márc. 31. „Leányka“ operette. Ujdonság. (A)
Vasárnap, ápr. 1. délután „Sárga csikó“ népszimű. Bérletszünet.
Este: „Drama a tenger fenekén“ látványosság. Bérletszünet.

Bérlet 147. szám (C)

Szombaton, 1906. évi március hó 25-én:

Drama a tenger fenekén.

Látványos szimű 5 felvonásban 6 képben.

SZEMÉLYEK:

1-ső kép: „Sir Reginald gyémántjai.“
Sir Reginald — — — Győre Alajos.
Ellen — — — — — Polgár Ilona.
Emilia — — — — — Markovits M.
Friquet Arisztid — — — Deési Alföld.
Norton James, amerikai — Szakács Andor.

Holnap, vasárnap, márc. 25-én, két előadás:
Délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyákkal:

A postás fiu és a huga.

Énekes bohózat.

Este 7 és fél órai kezdettel rendez helyákkal:
Jókai ünnepély.

ARANYEMBER.

Szimű.

HIREK.

Kereskedők köre.

Egy általánosan érzett hiánynak a betöltésére van hivatva az a kereskedelmi szervezet, mely most alakult meg a Debreceni kereskedelmi kör neve alatt.

Az egész ország súlyosan érzi a kereskedői karunknak nagyfokú nemtörődömségét a melyet az összes közgazdasági tényezők fejlődése iránt tanusít. Kereskedőink nagyrésztiben túlság az egoizmus, tisztán, saját mindennapi gondjaik kötik le minden erejüket, munkásságukat. Nem látjuk náluk az önédek korlátaiból való kiemelkedést, nem tapasztaljuk az érzéket, a mely megértené velük, hogy ma már a boldogulás, a haladó előfeltétele az albrusztikus megnyilvánulás a társaink dolgával való törődés, mert a mai gazdasági harcokban nemcsak az egyesek, de különösen a nemzetek, az államok csak úgy állják meg helyüket, ha vallják és átérzik azt az elvet. Egy mindért a mind egyért. Es ez elv megvalósulásához nélkülözhetlen a többi embertársaink sorsa iránti érdeklődés. Nagy hátrányára van országunknak a kereskedői kör e nemtörődömsége. Mert az államok életében a kereskedelem az, ami az emberi testben a vérkeringés. A mi kereskedelmünk pedig éppen a jelzett oknál fogva, hasonlít a lusta, vontatott vérkeringéshez — a minek a hátrányait, veszélyeit mindnyájunknak át kell éreznünk, — hisz az ország sorsa, az egyeseknek is a sorsa és — fordítva is áll.

Itt van végre az ideje, hogy kereskedőink kiemelkedjenek ebből az erkölcsileg is elítélendő tepedésből, maguk vegyék kezükbe helyzetük javítását, — lelkesedéssel, kitarással törekedjenek az európai kereskedelmi művonalára emelkedni mert sajnos mi még attól nagyon is távol vagyunk, Kezet kell fogniok a közgazdaság minden más tényezőjével is szakadatlanul, nap-nap utáni munkálkodással megteremtteni a magyar kereskedelemnek a világ kereskedelemben helyet biztosító pozíciót. Amde ez ugy szeretet, buzgóságot, fáradozást igényel. Létesülnie kell, az oly annyira hiányzó kereskedelmi közszellemnek kereskedői közvéleménynek, kereskedelmi politikának.

Debrecen egyik legnagyobb városa Magyarország, s így hivatva van arra, hogy a jelzett irányban kezdeményezzen, végre is hajtsa. Ehhez azonban a folytonos önképzés, az állandó sürű érintkezés kell. Mert nagy eszmékről, vagy tervekről van szó a kereskedői mozgalom körében s ennek a nagy feladatokat egyes alkalmi értékezzéssel elérni nem lehet. A következetes eszmecserre, a barátságos érintkezés ébreszti a közös bajaink iránti érdeklődést és vetik fel, az orvoslásra alkalmas eszközök, módok ideáját. Csak így fejlődhetnek egységes elvek, megállapodások, a melyeknek alapján a reális, a praktikus megvalósítás épülhet fel, boldogulatára a hazának és az egyes polgárnak.

Es e célok megvalósítására alakult a debreceni kereskedelmi kör kiváló, nagy tekintélyű, európai látókörrel bíró kereskedők és iparosaink, valamint más a közgazdaság terén kiváló eredményvel működő egyének vezetésével Programjában, alapszabályai-ba oly munkatervet vett fel, amellyel ha csak részben megvalósult is, nemcsak a debreceni, de az egész ország polgárságának háliját fogja kiérdemelni. Hogy azonban célja érdekében minden az emberi tehetőség határára lévő tevékenységet ki fog fejteni azt kétségbe vonni nem lehet, nem szabad, ha végig tekintünk azon a névsoron, amely a vezetőség tagjait bemutatja, és ha figyelembe vesszük azt a lelkesedést és érdeklődést, amit Debrecen egész polgársága a szép törekvések iránt már eddig is tanusított. Es mely utóbbiról reméljük, hogy állandó is lesz. Reméljük, hogy ez érdeklődés meg fog nyílni a tagságok való jelentkezésében, a mely célból a rendezőség már kibocsátotta az aláírási ivateket. Ez alkalomból szükségesnek látszik az alapszabályok részletes ismertetése, a mire a következő uton kiterjeszkedni

Az amerikai magyarság.

Clevelandban élő honfitársainknak van kitűnően szerkesztett magyar lapjuk, a Szabadság. Ennek egyik legutóbbi számában olvassuk a következő dolgokat, szóról-szóra:

Arra az esetre, hogy Magyarországon ismét kiüt a szabadságharc, a toborzás az amerikai magyarok között folyik mindenfelé, még pedig olyan fellebbanással, hogy szinte alig lehet a tízes legényeket visszatartani. Nem mondunk sokat, hamarjában 30—40.000 emberből álló sereget lehetne utnak indítani, mihelyt Magyarországon eldőrdült az első ágyu.

— Hogy ebben a mai viszonyokat teljesen megvilágító hírből az a legszomorubb, hogy távol hazájától annyi magyar vér kénytelen kenyeret keresni, akiből a veszélyben levő haza védelmére a harcosok tízezrei támadhatnak, ez más lapra tartozik. Most csak avval a némileg vigasztaló körül-

ménnyel kívánunk foglalkozni, hogy ha már annyi az erővesztésünk a kivándorlás következtében, a rettenetes nemzetsorvasztó folyamatot még némileg csökkenteni, enyhíteni az a körülmény, az a positivum, hogy a magyarban nincsen ésszimáló képesség, a magyar mindenütt magyar marad. Csak nemrégiben is azt a javaslatot terjesztették az amerikai kormány elé, hogy a magyarok beözönlését szüntesse meg, mert a magyar nem kívánatos elem. Nem igyekezik belesokni, beélni magát, az amerikai viszonyba, ha esetleg a polgári esküt le is teszi, az csak politikából történik, hogy céljait könnyebben elérje. Ha jó anyagi helyzetbe jön, ha tudott gyűjteni magának egy kis vagyont, szalad Amerikából és u'azik vissza igazi hazájába, Magyarországra. A magyar nem bírja levetni faji jellegét: nem tudja feledni nyelvét, szokását, külön kaszt marad az államban és nem tud beleolvadni második hazájának szellemébe, népességébe.

Ezt mondta az a javaslat és hála isten, ez tényleg így is van. A magyar mindenütt magyar marad. Ime, egyik legnagyobb hibájának, a konzervativizmusnak megbecsülhetetlen eredménye. Nem tud kozmopolitá lenni és a hagyományok nagyszerű kultuszából sohasem tud teljességgel kibontakozni. A benyomásokat felveszi, magába szívja, de fajtájának osontvázához nem engedi jutni. Fogékonyasággal, hajlammal bír az idegen eszmék, benyomások felvételére, de abból nyomban — amennyire lehet — nemzetit, magyart csinál. Ha a sors ki is tizi hazájából, a nagy hazaszeretetet, a vonzalom öshazájára iránt és a hagyományok kultuszában való nevedése tartja benne ébren a vér és faj hajlamait. És ezért, ha már azt nem tudjuk kivinni, hogy idebenn a hazában teremsünk egyszerre olyan boldog állapotot, hogy az éhezők ezrei otthon maradhassanak, hassunk oda társadalmi akcióval, hogy kiszakadt véreinket együtt tartsuk, bennük öshazájuk iránti szeretetüket egyre éleszszük, hogy ezek ott künn Isten kegyelmével boldogulva, szent kötelességüknek tartásuk visszatérni az anyaföldre és ha egyszer igazán megszólal az az első ágyuszó, bizony számíthatunk segítő karjakra.

Vasárnapi istentiszteletek A vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő: A nagytemplomban prédikálni fog Szele György lelkész, a Kistemplomban János Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispóty templomban Szabó Zoltán segédlelkész, a Csapó-kertben Kovács János népiskolai felügyelő és a Homok-kertben Papp László főiskolai senior.

Az ág. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órákor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

Gábor nap. Ma a város Gáborjait köszöntötték. A bíróságnál Kazinczy Gábor táblabíró, a közigazgatásnál Török Gábor erdőmestert ünnepelték.

Debrecen irodalmi vendégei. A Jókai emlékünnepeken közreműködő országos nevű írók Herczeg Ferenc és Lampérth Géza ma este háromnegyed 7 órákor érkeznek városunkba. A közönség kíváltként Herczeg Ferencet várja feszült érdeklődéssel, aki elbeszéléseivel, regényeivel, szellemes drámáival és főképp „Ocskay brigadéros” című történelmi színművével rég meghódította magának a szíveket. Lampérth Géza is igen rokonszenves tagja a fiatalabb költői nemzedéknek, a debreceni közönség a télen

gyakran lelkesedett „Veér Judit rózsája” című hazafias drámáján és a Petőfi-társaságban éppen a legutóbbi ülésen fogadták zajos tetszéssel „Ének négy kis ezüst sarkantyúról” című megható elbeszélését. A Csokonai-kör vendégül várja még Benedek Elek, a gyermekvilág és serdülő ifjuság legkedveltebb mesemondóját és elbeszélőjét. A jeles írók szombat este Gácsi Kálmán, a Csokonai kör elnöke; házának lesznek szívesen látott vendégei.

Kossuth-ünnep. A főiskolai Magyar Irodalmi Társaság e hó 24-én, ma este fél 8 órákor Kossuth-ünnepélyt tart a VIII. sz. teremben, melyen érdeklődőket is szívesen látnak. Az ünnepély műsora a következő: Megnyitó beszéd, mondja Kocsis János, a M. I. Ö. T. elnöke. Kossuth Lajos, írta Abrányi Emil, szavalja Varga Antal hittanhallgató. Alkalmi beszéd, tartja Borus György joghallgató. Költemények, írta és felolvassa Szunyogh Barna jh. Koldus honvéd, Baja Mihálytól, szavalja Balla Bertalan joghallgató és Felolvasás tartja Fráter Szabolcs jh. Itt említjük meg, hogy a jogakadémia ifjusága e hó folyamán nagyszabású Kossuth emlékünnepeket fog tartani.

A Gönczy Pál egyesület. A hajdúmezei tanítók Gönczy Pál nevét viselő egyesületének „debreceni járás-köre” márc. hó 24-én, szombaton délután 3 órákor a debreceni ref. főiskola dísztermében gyűlést tart. Tárgyak: Elnöki megnyitók. Az elemi iskolai rajztanítás módszerét az új népiskolai tanterv alapján, bemutatja: Vánosa György, ipariskolai rajztanár. Az új népiskolai tantervet ismerteti: Kuti Zsigmond, az egyesület titkára. Esetleges indítványok.

Az ifjuság Kossuth-ünnepélye. A főiskolai Magyar Irodalmi Társulat 24-én este fél 8 órákor az akad. VIII. sz. teremben Kossuth-díszgyűlést tart, melyre a Társulat tagjai a főiskolai diákságot és az érdeklődőket ezen az uton is meghívja az elnökség. Program: Megnyitó: tartja Kovács János a M. I. Ö. T. elnöke. Kossuth Lajos: írta Abrányi E. Varga Antal hittanhallg. Alkalmi beszéd: tartja Bónis György jh. Költemények írta és felolvassa Szunyogh Barna joghallgató, Koldus honvéd írta: Baja M. szavalja Balla Bertalan jh. Felolvasás: tartja Fráter Szabolcs jh.

Meghíruult értekezlet. A magyar védőegyesület debreceni szervezői ma délutánra értekezletet hívtak össze a kereskedelmi akadémia dísztermébe. A szervezők ma akarták megalakítani a bizottságot, de az értekezlet ezt nem fogadta el, csak annyit tettek meg a jelenlévők, hogy Dobjeczky Sándor felszólítására aláírták a védőegyesületi ívet.

Házasságkötések és kihirdetések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Sipos József—Farárik Mária, Stóhl Miklós—Pinczés Juliánna, Dihen Imre—Dézsi Mária, Serdült Sándor—Kajzer Ilona, Hegedűs Károly—Kölcsey Valéria, Girgassch Béla—Harsányi Juliánna, Weisz Mikusz—Deutsch Gizella, Nagy Sándor—Kiss Juliánna, Pásztor János—Györki Réza, Kiszél Sándor—Bozóki Erzsébet, Nagy Gyula—Kovács Erzsébet. Ugyanezen idő alatt: kihirdetés végett jelentkeztek: Vig Gergely—Nagy Juliánna, Nagy Károly—Osváth Ráchel, Luncser Lajos—Kone Mária, D. Papp Sámuel—Csukás Zsuzsanna, Prész Ferenc—Kim Malónia, Kovács Sándor—Kósik Erzsé-

bet, Varga Sándor—Szilágyi Mária, Biró Gábor—Eresei Etelka, Berki György—Siket Zsófia, Boldog József—Mezei Réza, Gácsi Lajos—Engi Vilma.

Bizottságok megalakítása. A város házában az igazoló választmány működésével valószínűleg rendes kerékvágásba kerül az egész közigazgatási gépezet. Ugy értesültünk, hogy Veesev Imre főjegyző ma összeállította azon bizottságok névsorát, amelyekben a megüresedett tagsági helyekre főispáni kinevezéssel kell, hogy jussanak az új tagok. A névsor a királyi biztos utasítására készül.

Tanítók segélyegylete Köszönetnyilvánítás. A „Debreceni Első Takarékpénztár” 30, a „Közgazdasági Bank” 10 koronát adományoztak a debreceni reform. tanítók Segélyegyletének. Midőn a kulturális és humánus előkért mindenkor szívesen áldozó két nagy pénztézetünk nagyérdemű vezetőségének — egyesületünk nevében — köszönetet mondok, vagyok Debrecen, 1906. márc. 23. Csurka István s. egyll. elnök. — **Hagyomány a tanítók segélyegyletének.** Néhai Nagy András debreceni polgár, a debreceni reform. tanítók — özvegyeket, árvákat segítő — egyletének ezer korona készpénzt hagyományozott. A hemes tett magában hordja a dícséretet! — **Tanítók közgyűlése.** Szombat d. u. 4 és fél órákor, a tanítói Otthonban, a Segélyegylet tisztújító közgyűlést tart, melyre az érdekeltek ezuton is meghívotnak. — Az elnök.

Maró Gergely kalendáriumai. Hódmezővásárhelyről írják: A Maró Gergely féle szenny naptár a kormány jóvoltából eljutott Hódmezővásárhelyre több száz példányban. Tegnap a Kalmár Zs. és Társa rostagyártó cég a Vásárhelyen található összes példányokat összevásárolta és hazafias derék munkásai jelenlétében elgétték. Mig a szennyirat lobogott, a munkások hazafias dalokat énekelték. Ha minden városban így tennének Maró Maró ur haladópenzü szerzeményével, azt hisszük, elmenne a kedve a kalendáriumgyártástól.

Büntügyi főtárgyalások. Kedden főtárgyalások, Klein Ignác s társa ellen lopásért, Rostás Lénárd s társa ellen lopásért, ifj. Varga Lajos ellen emberélet elleni vétségért, Vohanser János ellen lopásért, Tóth Mária s társai ellen lopásért, Volosánvárszki Miklós ellen testisértésért, Lóvei Albert ellen lopásért, Szalkai Gyula s társa ellen, lopásért, K. Szabó László s társai ellen erőszak büntetésért, Szabó Gábor ellen testisértésért, Zsiros Bálint s társa ellen lopásért, ifj. Radoszton Ferenc ellen ösbüntetés, Pongor Imre ellen magánlaksértésért, Erdei Gáborné ellen hatóság előtti rágalmozásért, Simi János ellen ézsora vétségért, Rác Imre s társa ellen lopásért, Tóke István s társa ellen lopás büntetésért.

Utolsó teastély a Bikában. Az annyira közkedveltségű teastélyektől a jövő évadig bucsuzunk kell. — Az utolsó estét f. hó 25-én vasárnap rendezik ezuttal azonban 6 órai kezdettel. — Az egyesület tevékeny hölgyei ez utolsó estén nagy számban vállalkoztak háziasszonyi szerepre s városunk legszebb leányai a felzolgálatra, hogy a kedves bucsuzón résztvehesenek. — A szokásos teán kívül ez alkalommal megrendelésre 60 fillérért: sonkát és egyéb hideg felvágottat is azolgáltatnak. A jelekből ítélve igen tényesnek ígérkezik ez utolsó estély, melyet melegen ajánljunk az érdeklődők figyelmébe.

Bucsu lakoma. Azon alkalomból, hogy a kormány Altman Hugó törvényszéki irodaigazgatót hasonló minőségben Marosvásárhelyre helyezte át, tiszteletére kartársai

Hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

A még raktáron levő árukészletett beszerzési áron alól 20% árusítom el
BORSOS KATA Debrecen, Városháza.

112-x-7

az „Angol királynő“ fehér termében bucsu lakomát rendeztek, a melyen megjelent dr. Szűcs Miklós törvényszéki elnöke, Baróti Béla táblabíró, Kolbenhayer Kálmán táblai titkár, Tóth Aurél bíró és kezelő személynét. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Válasz a „kis piszkos“-nak.** A „kis piszkos“ ma ismét a szokott módon támadja a függetlenségi párt vezető férfait, de most ez egyszer nem névtelenül. A silány rágalmak szerzője Székely Imre, akit addig is, amíg az aseptalanul meghurcoltak elégtételt vehetnek tőle a bíróság útján, ezennel átadunk a közmegejtésnek.

— **Népesedés.** A hét folyamán az anyakönyvi hivatalban összesen 53 születést, 32 fiú, 21 leány, és ezzel szemben 37 halálos esetet jelentettek be. Így a lakosság száma e héten természetesen uton tizenhatal növekedett.

— **Kereskedő ifjak dalestélye.** A debreceni kereskedő ifjak társulatának jól képzett dalárdája igen élvezetes hangversenyt rendez április 7-én az Arany Bika szálloda dísztermében. Az ifjuságnak rendkívül nagy előnyé a szolgál, hogy Debrecen város derék kereskedői teljes odaadással támogatják működésükben s ezáltal mintegy serkentik az ifjakat az egyleti élet hasznos felvirágoztatására. A hangverseny már eddig a következő számokból áll: Nyitány, Magyar Testvérek által. Magyar dalok, a kereskedő ifjak dalárdája által. Felolvasás, Vályi Nagy Gusztáv által. Cimbalom szóló Benyáts Emil ur által, Dalárda koncert, a kereskedő ifjak dalárdája által stb. A kellemesnek ígérkező estély iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívók a műsor teljes összeállítását után rögtön szétküldetnek.

— **Elment a kedvese után.** Megható szerelmi történetről tudat bennünket hajdunánási tudósítónk. Fülöp Sándor ottani gazdálkodónak Sárka nevű szép leánya szeretett egy legényt, kit azonban akkor ragadott el szerelmesétől a halál, mikor már esküvőjük közeledett. A leány lelkére mélységes bánat szállott azóta, hogy elhantolák szerelmesét. Napokon át nem szólott senkihez, míg aztán tegnap gyufaoddal megmérgezte magát. Az eset egész Nánáson nagy részvétet keltett.

— **Szociálisták gyűlése.** A debreceni szervezett földmunkások holnap délután fél 10 órakor a Korona vendéglő nagytermében gyűlést tartanak a következő napirenddel: Kell-e a földművesek helyzetén segíteni? — Hogy lehet a helyzetüket javítani? — A magyarországi földmunkások országos szövetsége, elnökeinek a megmagyarázása. A gyűlésen a munkából lett tehetséges költő: Csizmadia Sándor is ott lesz és beszédet tart.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Czirkák Erzsébet ev. ref. 6 hónapos, Berdóczki György r. kath. 51 éves, Majoros Sándor g. kath. 3 éves, Boldizsár Gábor ev. ref. 10 hónapos, Varga Sára ev. ref. 40 éves, Brück József izr. 77 éves, Molnár Katalin r. kath. 49 éves, Scheffer József r. kath. 58 éves, Varga Gáborné ev. ref. 47 éves.

— **Próbakutak furása.** A novemberi közgyűlés fontos határozatokat hozott a vízvezeték létesítésére. Nevezetesen azt is, hogy

próbakutakat létesítenek, amelyekre az egy millió 300 ezer kor. amely a vízvezeték létesítésénél a város rendelkezésére áll, — nagyobb összeget folyósítottak. A belügyminiszter ma érkezett leiratában a közgyűlés határozatát jóváhagyta s csupán a pénzügyi szempontjából tett egyes észrevételeket.

— **Virágtolvajok a temetőben.** Egyik olvasónk írt nekünk, hogy a rendőrség figyelmét hívjuk fel a temetőre, honnan szent ségtelen kezek elrabolják a virágokat. Ennél hitványabb és lelketlenebb bünt alig lehet elkövetni. Nagyon jól tessék a temetőpásztorok, ha erősebb őrizettel vigyáznak fel a néma, szomorú városrésze. Abban a negyedben történhetik akármi, a lakók örök mozdulatlanágban maradnak, ők nem rettennek fel, mikor a sírdombról elesenik a cserépvirágot, vagy a friss szegfűcsokokot. Nekünk élőknek kell gondoskodni, hogy ott is becsúljék meg a másót s durva lelkű emberek ne törjenek a hátramaradottak megható kegyeletére.

— **Közgyűlés.** A debreceni izr. szentegylet 1906. évi március hó 25-én vasárnap d. e. 10 órakor az izr. hitközség nagy tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezután is meghívja.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csapókerti függetlenségi és 48-as olvasókör házalapja javára Szabó Kálmán volt orsz. képviselő 10 koronát, Tóth István és Bucsay István 2-2 koronát, ifj. Boldizsár János 1 koronát voltak szívesek adományozni. Fogadják érte ez uton is hálás köszönetünket. Az elnökség.

— **Felakasztotta magát.** Ma a Köntöskert II. járás 43. szám alatt özv. Gyöngyösi Jánosné felakasztotta magát. A 65 éves asszonynak terhes volt az öregség s nem tudott megbarátkozni azzal, hogy elröpltek tőle az évek, elmúlt a fiatalág. Bement a lakásába, magára zárta az ajtót s felakasztotta magát. Mire megtalálták, már nem volt benne élet. Kiszálították a kózkórházba, honnan holnap temetik.

— **Közgyűlés.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egyletének debreceni fiókja folyó évi március hó 25-én vasárnap d. u. négy órakor tartja meg hetedik évi rendes közgyűlést a róm. kath. gymnasium tornacsarnokában dr. Wolafka Nándor püspök, védnök elnöklete alatt, a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. A zárószámadatok beterjesztése és a felmentvény megadása. 4. A választmány kiegészítése. 5. A központi küldöttgyűlésre a fiók küldötteinek megválasztása. 6. Indítványok és újtagok felvétele. Az egylet iránt érdeklődőket vendégekkül szívesen látja a közgyűlés!

x **A csodakopáló Sacoó** most a Henglers Circusban Londonban egy 45 napos teljes koplalást fejezett be és ezzel egy világ rekordot ért el. Csak a vizitáció volt neki megengedve. Ezen idő alatt súlyban elvesztett 55 fontot. Az első tápláléka az üveg-szekrény elhagyása után egy csésze kakaó volt és egy pohárka Dr. Hommel Hematogen. A sok látogató orvos és laikusoknak azt mondta hogy eddigi tapasztalatai után (a koplalási idő 1905-ben 244 nap volt) biztosan várja, hogy a megfelelő diéta betartása és

Dr. Hommel Hematogen használatával, már néhány hét után ismét oly erős lesz és ápril közepén új koplalást kezdhet. 189—2—1.

x **Nincs szeplő, pattanás, kiütés** mifressert, májfolt vagy más arcetizátlanság annak az arcán, a ki a világhírű valódi angol teljesen ártalmatlan Balassa féle uzorkatejet használja, mely az arcot üdíti, fehériti és frissíti. Hatása biztos már 2-3-szori bekenés után. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a Balassa név látható legyen. Üvege 2 korona, hozzá valódi ugorkaszappan 1 korona, puder 1 korona 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa K. gyógyszerár, Budapest, Erzsébetfalva. Óvakodjunk utánzatoktól. 190—2—1.

x **Előkelő hölgyek milliói** csakis a teljesen ártalmatlan, sem hiányt, sem ólmot nem tartalmazó Földes-féle Margit-ermet tekintik a hivatását legkövetesebben szolgáló szépitőszernek. Elragadtatással szólnak hatásáról, mert nemcsak tisztítja, puhává és bársonysimává teszi az arcot, hanem fehériti, frissíti, fiatalítja. Erősítő és enyhítő alkatrészeinél tova mint higiénikus szer is becses. Megvédi az arcot a naptól, szélétől, hatását lényegesen növeli a Margit-szappan és a Margit-hölgypor. Ezen elismert legjobb szerek minden gyógytárban kaphatók, de óvakodni kell utánzatoktól. Postán küldi Földes gyógyszerész Arad.

— **A Pesti Hírlap** még március hó végén megkezdte Lux Terka kedvelt írónak Amire születettük című regényének közlését, úgy hogy a jövő évnegyedben párhuzamosan hoz a lap egy eredeti és egy fordított regényt. A Pesti Hírlap tartalmassága ezzel is fokozódik, pedig tudvalevő, hogy különben is ez a leggazdagabb tartalmu napilap. Ugyancsak a jövő évnegyedben Tóth Béla, Gárdonyi Géza, Eötvös Károly, Szomaházy István, Lux Terka, Szabó né Nógáll Janka, Heltai Jenő, Kazár Emil s a lap jeles írói gárdája rendszeresen elbeszéléseket, tárcákat és karcolatokat fog irni, hetenkint és havonként többször is. A Pesti Hírlap politikai iránya változatlan radikális ellenzéki és minden irányban független. A Pesti Hírlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Divatszalon című kitéző divatlapot. Megrendelések, tantárványzámok iránti kérések, előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz intézendők: Budapest, V. Váci-körút 78. A Pesti Hírlap ára április hóra 2 korona 40 fillér: apr. május hóra 4 kor. 80 fillér, apr.—júniusi negyedévre 7 korona; a Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona.

x **Még csak rövid idig tart** **Borsos Kata** debreceni kereskedő hatóságilag engedélyezett végkiárulása, s az összes raktáron levő árukat mélyen a beszerzési áron alól árusítja el.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és közzvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ara 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszerű“ gyógyszerár. 107—x—20.

x **Végeladás! Mentse Henrik** újdonások áruháza Piac és Szent Anna-utca sarkán teljesen feloszlik, az összes raktáron levő árukat beszerzési áron alul árusítja el 189—x—1

● **Bächer Rudolf**
kir. szab. ekegyár.
● **Melichár Ferenc**
kir. szab. vetőgépgyár.

● Főraktára Piac-utca 26 sz. a. Ráhrer Sándornál.
● Ajánlja világhírű párossoru „UNICUM-DRILL“ vetőgépeit
● szabadalmazott kikötő készülékkel (lánc helyet) valódi amerikai „Planet“ kapáló ekéit és Saek rendszerű egyetemes
● acél-ekéit eltörhetetlen acélfejekkel. 185—10—1.

Nem hiába!

igyekszik mindenki a **Neumann Testvérek Tiszapalotában** levő **Cipő, Kalap és Uridivat** kereskedését felkeresni, mert ott valóban a legegészségesebb, legizlésesebb és legnagyobb választékú **Cipő és Kalap** újdonságok érkeztek, melyek a legolcsóbb árakban szerezhetők be. 167—10—1.

Gyönyörű fekete és színes kivágott és átkapcsoló CIPŐK hölgyek és gyermekek részére,

Magyar nőegyesületek! mentstik meg a magyar népet a nyomortól a magyar ipar pártolása által!

TAVIRATOR.

Fejérváry hencceg.

Budapest, március 24. Ma a vidéki főispánok egyike megjelent Fejérváry Géza fődarabontnál, hogy megsürgesse felmentését. A fődarabont rendkívül ideges volt és maradásra akarta bírni mindenáron a főispánt, mert már embert se tud fogni a kormány a pribékségre és érdeke, hogy a régiek lehetőleg megmaradjanak.

Nem értelek, hogy miért akarsz távozni? Vagy nem tudjátok e, hogy lemondástok súlyos, személyes bántalom a felség ellen? Ha a koalíció bánt benneteket, mit törődtek azzal a komplottal? A ti lemondástok a felség bizalmával való visszaélés. Mi is hazafiak vagyunk és hidd el, lehetünk még mi is a helyzet urai!

Mikor a főispán ellenetést tett, így folytatta a fődarabont:

Gyáva vagy és félted az egzisztenciádat. A királyt és a hazát akkor kell leginkább szolgálni, amikor az veszedelemmel jár.

De mikor a főispán kijelentette, hogy feltétlenül távozni akar és lemond állásáról, a fődarabont így folytatta:

Naiv vagy, felültél az izgatásnak, pedig nincs mitől félni. Meglátod, a választások eredménye igazolni fog bennünket és az meglepetésszerű lesz. **A szabadelpvűpárt száz tagja a mi programunkkal fog fellépni, a szociálistákkal pedig ellensúlyozni fogjuk a koalíció és a 49-asok szervekedését.** A szociálisták feltétlenül hűveink és támogatásukra számíthatunk.

De a főispán csak ragaszkodott lemondásához és hitetlenül osóvalta a fejét, mire a fődarabont így szólt:

Jól van hát, ha menni akarsz, fordulj Kristófihoz. — De előre is kijelentem, **hogy orvosi bizonyítvány nélkül nincs nyugdíj.** Te pedig nem vagy beteg. Ne is számítson rá egyitek sem a nyugdíjra. — Egyetlen fillért sem kaptok.

Az új pénzügynök.

Szeged, március 24. Az új pénzügynök, Hegedüs Ferenc ma itt tartózkodott.

Szapáry yachtja elsüllyedt.

Tunisz, március 24. Szapáry László „Gitava” nevű yachtja Szibitantól északra, Tribulettől 20 kilométernyire hatótörést szenvedett. A hajón 25 ember volt, a kik közül 17 már megmenekült. A menekültek közt van a gróf és anyja is, a kik bárkán jutottak el a tuniszi partokra. A hajó kapitányáról és a többiekéről még semmi hír. A menekültek közt van Grubiniós osztrák-magyar főkonzul is.

Nagy sztrájk készül.

Budapest, március 24. A jövő hónap elején országos sztrájkot akarnak rendezni a szociálisták. A sztrájknak politikai jellege lesz, mert a bérharc mellett az általános választói jog lesz a jelszó. A bérharc ki fog terjedni az országra is.

Szerkesztői-posta.

K. L. (Hajduböszörmény.) Békásy Jenő felolvas szerkesztő pénteken Budapestre utazott, ahonnan majd csak hétfőn tér vissza. Akkor elintézi személyesen.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Debreceni Reggeli Ujság” ma megjelent 82. számában azt állítja, hogy „A debreceni ev. ref. egyház nagy vagyona részben most is gyümölcsözetlenül hever, mert a polgárság már ismeri a Márton Imre dupla krétáját és e miatt elkerüli, inkább máshova fordul, ha kölcsönre van szüksége. A kollegiumhoz vagy pénztintézethez.”

Ezen állítás alaptalan s a valóságnak meg nem felel, ugyanis: a debreceni ev. ref. egyház vagyona gyümölcsözetlenül még részben sem hever, sőt még azelőtt a folyó kiadások fedezésére 2000 k. készpénz a pénztárban tartott, most is éppen Márton Imre indítványára ez az összeg is takarékpénztárban, cheque számlán kezeltetik.

Hogy a polgárság elkerüli egyházunk pénztárát és máshová fordul, ha kölcsönre van szüksége és ezt a Márton Imre dupla krétája tenné, ez az állítás is teljesen alaptalan, mert az egyházi ügyvédnek a presbyterium által megállapított díjszabályzata van s az abban megszabott díjnál többet nem számíthat. Mint azelőtt voltak, úgy most is vannak a kölcsönkeresők közt olyanok, kik más pénztintézetnél kedvezőbb feltételek mellett olcsóbb kölcsönt kapnak s e miatt, de osakis e miatt, kölcsönért más pénztintézethez fordulnak. De annak nem Márton Imre és nem a kölcsön megszavazására vagy megtagadására jogosított gazdasági bizottság az oka. Ugy egyik, mint a másik a kölcsönzési szabályok megosztására van kötelezve s ezen szabályokról senki kedvéért el nem térhet.

Ezen nyilatkozat közlését egyházunk tagjainak megnyugtatósára is sürgős kötelezőségünknek tartjuk.

Debrecen, 1906. március 24.

Vecsey Imre.
a gazd. biz. elnöke.

Somogyi Pál,
gazd. biz. jegyzője.

A fentebbi nyilatkozat után igen kevés a mondani valóm.

Mint minden avatott ember tudja, Székely Imre ur nem méltó arra, hogy tőle lovagias uton kérjek elégtételt. Korbács illelenk véle szemben, de ez meg nem az én fegyverem. Így cikkének személyes becsületemet sértő részei miatt a büntető bíróságnál fogok elégtételt keresni.

Debrecen, 1906. márc. 24.

Márton Imre.

Nyilatkozat.

Székely (azelőtt Schwarz) Imre (azelőtt Ioig) főszerkesztő (azelőtt bádogosinas) tehetetlen dühében a D. F. U. január 12 én megjelent számában közölt izléstelen és ostoba okvetlenkedést kiollóztta és újra leköszölte a mai „kis piszkos”-ban. Hát e bádogosinasnál is kevesebb műveltségű főszerkesztőtől nem is várhattam egyebet. Ujat ez a faragatlan, tudatlan alak úgy sem írhatott volna, hiszen köztudomásu, hogy írni nem tud. Most is ollózott közlemény alá írta a nevét.

Nem érdekelne ez a dolog semmikép, ha azt nem írta volna rólam, hogy én a „Debreceni Független Ujság” hasábjain régebben folyton gyaláztam Kiss Albertet, Márton Imrét és dr. Varga Lajost. Hát ez alávaló hazugság és hitvány rágalom, de rávall arra, aki ilyet írni merészel. Az ilyen hazug rágalmaszó nem is érdemel mást csak megvetést, amiben különben eddig is elég része volt.

Ha pimaszkodásait tovább folytatná ez bárgyu alak, majd „lengyelesen” bánok el vele és spanyol náddal fogom megtanítani hogy tisztességes újságíró becsületében büntetlenül nem lehet gázolni.

Rostkowitz Arthur.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Orvosok részéről több oldalról valóban eszményi nátha ellenes szernek kijelentve.
Hatása meglepő! — Minden gyógyszerárban kapható

Óvas!

A Bécsben megjelenő Spiritistikai ujság nyilvánosságra hozott rövid idő előtt egy cikket, a melyben rámutat azon előfordult esetekre, midőn lelkiismeretlen ügynökök tévedésbe ejtették a bevő közönséget; óvja és rámutat, hogy Jägerudorfban a világhírű Altwater Ligner gyáros Siegfried os. és kir. udvari szállító neve, egy hason nevű konkurens cég, képviselők által arra használ fel, hogy megrendeléseket az utóbbi részére, nem megengedhető módon eszközölje nek, úgy a kereskedő világ mint a fogyasztó közönség ezen körülményre figyelmeztetik, hogy magukat a károktól megkímélik.

179-3-1.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszeregyüggelkedők, vérszegények és lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit, 8. 2 K. 60 fillér.
121-4 1 " 4 " 80 "

Közgazdaság.

Kivándorlás — munkáshiány W. Kerle Sándor szerint a cséplőgép a csépléshez szükséges munkaerő 60 százalékát tette feleslegessé, szerinte is a kivándorlás nagy mértékben való megindulása összeesik a cséplőgépek elterjedésével. Az aratógép, az emberi erő 50 százalékát teszi fölöslegessé s még a többi új gép is a mezei munkások számának apasztására utal. Mivel iparunk alig fejlődhetik az osztrák ipar nyomása miatt, azért a magyar munkáskérdést egyelőre a kivándorlás oldja meg. Egyébüti a védvamos rendszer a kivándorlást csökkentette, míg nálunk a közös vámterület növelte úgy, hogy ez idő szerint Európában hazánk-ból vándorol ki a legtöbb ember.

Széna-szalmavásár. Széna, szalma, takarmány (Fuchs József nagykereskedő jelentése.) Budapest 1906 márc. 24. A heti-vásáron széna és szalmában nagy behozatal és közepes kereslet volt. Eladatott: közép minőségű jobb és elsőrendű széna 24.-90 muhar 820, alom szalma 135, zsupszalma, 175, szecska 210 per 50 kiló fuvaronként

hához szállítva. — P. évelt szóna 2.80—3.00, p. évelt szalma 1.40—1.60 50 ko, a józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonaneműek, zab 8—8.20, tengeri 6.80, rozs 6.80, árpa 3.45 koronánként.

Budapesti szurómarhavásár. Március 24. Felhajtott 1002 db. élő borjú (közte 4 db. leölt), 36 db. élő bárány. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúért 96—106 fillérig, kivételesen 108 fillérig, középminőségű élő borjúért 84—94 fillérig, leölt borjúért 116 fillérig, silány és rugott borjúért 64—82 fillérig, (evonás nélkül). Élő bárányokért 12—16 korona, leölt bárányokért 8—13 korona páronként. Az irányzat általában lanyha volt, borjuvásáron az árak 8—10 fillérrel kilogramonként csökkentek, bárányokra kevés vevő jelentkezett.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, március 24. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 125—127 fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 138—139 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 133—139 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 138—140 fillérig. Sertéslétszám: 1906 március 21-dik napján volt készlet 42.176 db. 1906 március 22-ik napján felhajtott 1629 darab. 1906 március 22-dik napján e szállított 405 darab. 1906 március 23. napjára marad készlet 43.400 darab. A hizott sertés üzletirányzata csördes.

Regény-Csarnok.

Tiles uton.

(Folytatás és vége.)

Óvatosan elrejtegette belülről az ajtót. Mikor ilyen formán már biztonságban volt, nagy busa leült az asztal mellé s gondolkodott az ő szomorú sorsán. Tiles utra lépett, most itt van a nagy baj. — Szinte látta már magát a dunkliban. Biztosan oda jut. Azt már el nem kerülheti. Pedig akkor vége mindennek, vége a karácsonyi szabadságnak!

O ykor olykor kipislanott a kulcsiyukon, hát az a fránya Czupák még mindig az ő Zsófiáját táncoltatta. A kardját is letette mellé, kurjantott nagyokat; ez már nem megy el innen ma. Tyhü az áldóját! Hát ezért jött ő haza, hogy egész délután itt kuncogjon a benyilóban, aztán a kulcsiyukon át lesse, hogyan táncoltatja az ő Zsófikáját a halálos ellensége?! Mert hát az; most legalább az! Még soha ilyen nem ért meg! Aztán az idő is már jól előre haladt.

— Hopp!... mi ez? Miutna valaki kopogott volna az ablakon?... Csakugyan! Zsófinak az apja van ott.

— Nyitott már Ferencz bátyám!

— Hallottam, hogyan jártál. Hát most már mi lesz veled?

— Én nem tudom, Ferencz bátyám, de jó nem, az bizonyos!

— Hát aztán miért is jöttél haza engedelem nélkül?

— Jaj, ne kérdezze azt Ferencz bátyám! Inkább azt mondja meg, hogyan szabadulhatnék innen.

— Hogyan?... Hát be vagy zárva?

— Dehogyan! Hanem az őrmester ur!

— A Hm!... azon talán lehetne segíteni.

— Tegye meg Ferencz bátyám, az Isten is megáldja érte!

— Várj egy kicsit, majd elinalom. — Hanem aztán úgy iparkodj ám, hogy elhordd innen magadat!

Es csakugyan! Pali, amint a kulcsiyukon kilesett, látja ám, hogy Zsófi apja nagyon mondogat valamit az őrmester ur Cupáknak. Az meg egyszer csak veszi a kardját, s elballagnak együtt. Hiszen csak ez kellett neki! Ugy ment ki az ajtón, mintha puskából lötték volna ki. Még csak el sem bucsuzott, meg sem állt a kaszárnyáig, ott is egyenest az ágyba ment. — Csak akkor mert föllélegzeni, mikor a pokrócot már a fölére huzta. Éppen akkor fújták a takarodót.

Másnap reggel összetalálkozott az őrmester ur Cupákkal a folyosón.

— Te Tóth! Ismered Baranyi Zsófit a falutokból?

— Jelentem alásan őrmester urnak, igenis ismerem!

— Helyre lány! Tegnap egész délután vele táncoltam.

Pali meg nem szólt semmit, csak nagyot nyelt.

Tessék díjtalanul árjegyzéket

= és mintát kérni a legjobb =

172—12-2.

Stájer férfi és női loden szövetekből

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle divatszövetekből, férfi és női öltönyökre, felöltők, esőköpenyekre a legolcsóbból a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebben

sömer: első és legnagyobb Loden kivitelű óégtől Vincenz Oblack cs. és kir. udvari szövet szállító Graz, Murgasse No. 9/63.

Karlsbád fölösleges.

Gyomorbántalom, májbjaj, szédülés, fejfájás, agyvértódulás, haspuffadás, székrekedés, bélrenyheség, aranyér ellen

Thermalia 188—2—1

gyors, biztos hatása. Utasítással 5 kor.

Kiss Gyógytárában, Tisza Dob.

Roncegno déltiroiban a Valsugana vasút mellett. 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérkeringés, női bajok, idegesség és bőrbajok stb. ellen. Minden gyógytárában kapható. — Elsőrangú gyógyintézet

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszáloja

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel. Pompás, szőlőtől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdővadász April 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdézőkönyvvel szívesen szolgál a

177—1—1. Fürdőigazgatóság.

Kolozsvártól két óra távol

fekvő község mellett a belsőségekből kiindulva egy tagban levő jó kényelmesen gazdálkodható birtok eladó. Lakóház, negyven db. marhára köistálló stb. 15 hold szép belsőség egy része termő gyümölcsössele. 135 hold kitűnő szántó kaszáló, részben sík, részben lankásan emelkedő terület déli fekvésű 120 hold erdő és kitűnő legelő. A birtok felszerelés nélkül b r mikor át vehető, ára harmincezer forint, ennek fele átvételkor fizetendő fele a birtokra kebelezve maradhat. Főut vezet végig a birtokban.

186—4—1.

Cim a kiadóhivatalban tudható meg.

Szabó Sándor

képesített

kőműves mester Debrecen

Kölcsey-utca 18. sz. a. lakos.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 1905. február hó 7-én a kőműves mesterségről magasabb képesítési szakvizsgát Budapesten a m. kir. állam építészeti mérnöki hivatalnál jó sikerrel végeztem, melyről az oklevelet meg is kaptam s most Debrecenben Kölcsey-utca 18. szám nyitottam meg

építési irodámat.

Ebből kifolyólag mindenféle építkezést, azok tervezetét és épület javításokat elvállalok valamint abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a m. kir. szabadalmi hivatal által 32.587 sz. 905. a szabadalmazott gyorsan száradó festékmázak előállításának megszerzése folytán nyers és salétromos falak szárazzá tételét eszközlöm anélkül, hogy a falról a maltert leverném, a hibás részeket kijavítom a m. kir. szab. hivatal fentebb hivatott szám határozata folytán megvizsgált és szabadalmazott gyorsan száradó festékmáz bevonása által; a nedves falak már 50—60 perc alatt szárazak lesznek. A festő azonnal festhet és mintázhat reá nemcsak hogy szárazzá teszi a falakat, hanem erősíti és feltülmulja az eddigi kísérletezéseket. Ugy bent, mint az utcai fal alsó része és fürdő szobák falai bármilyen színben előállítható mázzal bevonhatók, fényezve vagy anélkül. Sem fagy, sem eő meg nem rongálhatja, vízzel mosható s a fal ezáltal a vizet magába nem veszi. A legolcsóbb árak mellett előállítható, felelőseggem mellett bármely háztulajdonos azzal kevés áldozot árán kísértetet tehet.

Ezen festék már nem csak falra hanem vas és pléh fedésre, valamint, sirkerítések feketére, ezüst vagy bármilyen színben való festésre kitűnően alkalmas; ócska bőr, vagy viaszkos vászon-diván yokat, székeket ujja lehet vele tenni, fekete vagy bordó színben, nem ragad, 25-30 percz mulva már rá is lehet ülni.

E festék teljesen alkalmas szoba padló festésre és butor fényezésre, sőt felülmulja az eddigieket, mert 20-30 perc alatt száraz, vízzel mosható, a vas anyagon és pléh tetőn a rozsdá képződést megakadályozza. Egyszeri befestés eltart 6-7 évig. Ezen mázak különként is kaphatók nálam.

Az itt felsorolt munkálatokat a megrendelt időre gyorsan és pontosan, felügyeletem alatt készíttetem.

Midőn a legpontosabb és lelkiismeretesebb kiviteletű munkálatokról a u. közönséget biztosítom, egyben kérem szíves bizalmával kitüntetni.

Magamat ajánlva vagyok tisztelettel Debrecen 1906 március hó 3 án.

Szabó Sándor

képesített kőműves mester

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléke.

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köszvényes,
oszteomalák és meghűléseknel bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ügyesülván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszeriára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstrasse 5. n. Mindennap szét. 300.

NESTLÉ

GYERMEK LISZTJE
csecsemők, lábbadozók,
gyomorbaajosok részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Gyermekápolásról ismertető iratokat ingyen kült.

NESTLÉ
Bécs I, Biberstrasse 11.

Vajat, Ludzsirt

teljesen pótól főzéshez, sütéshez ki-
tűnő, szagtalan szapora, kellemes ko-
ser kokusz zsírral. Könnyen emészt-
hető, cukor és gyomorbaajosoknak me-
legen ajánlható. Posta doboz (teljes su-
lya 5 kg) finom 5-50 kor. legfinomab 6 kor.

Husvétii zsirt kérem ideje korán megrendelni.

Klein Sándor Tolesva.

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Keresetnek minkét nembeli
egyének gépünkön való kö-
tésre, egyszerű és gyors mun-
ka egész éven, otthon végez-
hető. Nem kell előkészütség.
Távolság nem határoz. a
munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság
Thos H. Whittick és Tsa.
Budapest, IV. Havas-utca 3—25 sz.
Prága, Petersplatz 7—25.
109 x —10.

**Mindenki, a ki bágyadtan
és rosszul érzi magát**

ideges és akarat képtelen,
Sanatogen által új életked-
vet és életerőt kap. Több
mint 3000 tanár és orvos
kitűnő hatását elismerte.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában. Ismer-
tetést ingyen és bérmentve
küld Bauer & Co., Berlin S.
W. 48 és a vezérképviselő
C. BRADY, WIEN I.

136-4-4

A közölgő lakásváltoztatások alkalmára szőnyeg
osztályunkat teljesen újonnan rendeztük be.

Futó és nagy szőnyegek.
Linoleumok és viaszos-
vásznak, gyönyörű válasz-
tékban. Szövet és csipke-
függönyök. Ágy és asz-
talterítők. — Paplanok,
matracok. Torontáli sző-
nyegek és besztercebá-
nyai pokróczok jutányos

SZABO LAJOS Fiai Debrecen,
divat- vászonn és szőnyeg-áruház.

szabott árakhoz.

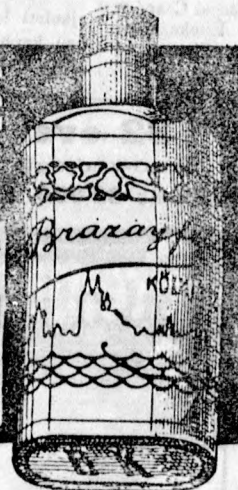
Szőnyeg maradékok saját áron alól.
108 x—21

**BRÁZAY FÉLE
KÖLNI VIZ**

felülml minden más kölni-viz néven
ismert pipere cikket.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ-SZAPPAN
a legkitűnőbb pipere-szappan.

BRÁZAY-SÓSBORSZESZ
nélkülözhetetlen hálszert. 180-4-1

Debreczeni erőtakarmánygyár részvénytársaság.

Telefon: 216. Debreczen, Margit-fürdő telep.

Ajánlja kitűnő abraktakarmányait:

„Hortobágy” cukorerőtakarmány ára **10 korona** 100 kgonként Debreczen vasuti állomásra szállítva, vagy helyben házhoz
szállítva. Kiválóan alkalmas igás lovak, hizó marhák, hizó ökrök és hizó disznók takarmányozására.

„Debreczen” cukorerőtakarmány ára **10 korona** 100 kgonként Debreczen vasuti állomásra állítva, vagy helyben házhoz
szállítva. Kizárólag tejelő marhák takarmányozására.

„Győzelem” cukorerőtakarmány, ára **9.— korona** 100 kgonként Debreczen vasut állomásra szállítva, vagy helyben házhoz
szállítva. Igen alkalmas munkára nem fogott igás lovak és ökrök, gulyabeli-, tenyész-bikák és tenyész serté-
sek takarmányozására.

A tápértékért a gyár felelősséget vállal.

A gyár elárusítói:

Debreczenben: Deutsch Albert és fia Hatvan-u. Honig Emil Vár u. 8. Várray János Meszera-u. Nagy Ferenc Czegléd-u. Balmazújváros: Schif
István. Derecske: Weisz Dezső. Érmihályfalva, Grosz Lajos. Hajduböszörmény: Reich Hermann fia. Hajduszentmihály: Kun István gyógyszerész.
Kisvárd: Rosenblöht Simon. Nagykároly: Kaufmann Ignác és fia, Czútrin Bernát. Nagyléta: Klein Béla. Püspökiadány: Payer Géza. Tiszafüred:
Weissmann József. Hajdunánás: Slachta János. 119-x 4

Gőzcséplőkészletek 2 1/2-től 12 lóerőig, Benzinmotorok,

SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,
Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági Gépek
legjobb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

Arjegyüket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

126-x4

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECENI
 Könyvtársaságunk
 és
 Kiadóhivatalának
 Telefon száma
412.

Eladás.

Matt ágyl
 teljesen új állapotban nagyon olcsón eladó. Kétfalomban u. 17. szám alatt.

Kiadó bolt

helyiség lakással Csapó u. 28. szám. Értekezhetni ugyanott és Piac u. 44. szám alatt.

Közönséges
 csomag posta könyv felírásban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Sestakertben

a nagyerdei járásharmodern, kényelmes villa, fenyves parkkal, gáz bevezetéssel, jóvizű kúttal, 1400 négyszögöl jó kerben levő termő szőlővel eladó. Értekezhetni Piac utca 44 sz. ügyvédi irodában 188-x15.

Posta könyv

ajánlott levelekhez felírásban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

32 éve.

Első-védjegy.

Evi gyártás 82 000 kerékpár

171-15-2.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Egyedüli képviselő Keszler A. Debreczen.

Sok millió előkelő
 urhölgy használja a világhírű
FÖLDES-féle

MARGIT CRÉM

kitünő hatású arckenőcsőt, mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle Margit-Crème gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szor szepítők, májfoltok, bőrrákák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrhiba ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni, de óvakodni kell hamisítványoktól.

Ára : kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona Margit-szappan 70 fill. Margit-puder K. 1-20 Margit-aróviz K. 1-—, Margit-fogpép K. 1-—.

Készíti : **FÖLDES KELEMEN**
 gyógyszerész, ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek
 Kapható : Balázs Ödön, Grósz Nagy, Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovács, Nándor, Mihálovits J., Muraközy László, Szilcs Ferencz gyógyszerészeknél.

175-0-1

Törvényesen védve.

Legjobb szépítő

= Első debreceni ernyőgyár. =

A tavaszi és nyári időnygre ajánlom dus választéku saját készítményű raktáromat

eső- nap- és csipke-ernyőkben

dus választék, olesó, szolid árak mellett. Javítások és áthuzások gyorsan elkészíttetnek.

Merkler Soma

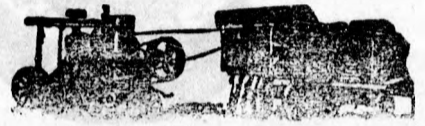
Ernyőgyárban. 184-10-7

Debrecen.

Piac-utca 50. Szent-Anna-u sarkán.

Gazdáknak fontos.

A legegyszerűbb és legmegbízható Benzinmotorok minden vaxda által,

Gizsgázott engedély nélkül üzembe helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb jószágú cséplő-gépekkel, előnyö-árakon és kedvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V., Váci-ut 30.

Állandó nagy motorkiállítás. — Motor-cséplőgépek mindenkör üzemben láthatók. — Teljes jótállás kitünő-működésért. Árlap ingyen. 124-x-7

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti“ gyógysavanyúvíz

Magyarország giesshüblije !!

Íze és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű akutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva :

1 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt 32 fillér
 üvegeket visszavesszük: 12
 1/2 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt 23 fillér
 üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.

Telefon. 332

128-x 6.

Két üzletem van már megint!

fő-üzlet **LOWY F.** Piac u. 24. Kistemplommal szembe.

fiók-üzlet, **FÖWY F.** Maradék áruház. Piac-utca 19 szám. Bika-száloda mellett.

Fő cikkeim:

Costümre való női ruha szövetek. — Kockás és csikos Blous szövetek. — Angol sima női ruha szövetek.

Ujdonságok folyton érkeznek :

Most érkezett :

10000 mtr. francia delám ár 65 kr.
 10000 „ mosó delám ár 27 kr.

Clott Paplan két személyes 2.95 kr.

Selyem, Clott és Kasmir Paulanokat mérték után is készíttetek.

Fő cikkeim:

Kész alyak, szövetből és Kartonból, — Kész Blousok, Szövetből, Selyemből, Batisztból és Kartonból.

Igen sok szövet, Delain, Batiszt és Karton maradékok, a melyeket

f e l a r b a n

lesznek eladva. 111-x-10

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

Lówy F. cég,

kérem figyelni a cég felírásra.